

1708

EL SETGE DE TORTOSA

El destí d'un país està en joc

TORTOSA
DEL 20 AL 22 DE MARÇ
DE 2020

Organitza :

Companyies :

Col·labora :

1708, EL SETGE DE TORTOSA

El destí d'un país està en joc

Tortosa, del 20 al 22 de març de 2020

Quan el darrer monarca de la dinastia dels Àustria, Carles II l'Encantat, mor sense descendència l'any 1700, l'equilibri polític d'Europa queda compromès. Els extensos territoris hispans es converteixen en la clau per dominar-la: qui els controla, esdevindrà la potència més poderosa del continent. Com a conseqüència d'aquesta lluita de poders esclata la primera guerra a nivell mundial, la Guerra de Successió (1702-1714).

El conflicte divideix Europa en dos bàndols. França i els oligarques castellans defensen el testament de Carles II on declara a Felip d'Anjou, net del rei francès Lluís XIV, hereu universal. Amenaçats per la possible força d'una corona francohispana, Àustria, Anglaterra i Holanda s'alien proposant com a successor de la monarquia hispànica l'arxiduc Carles. Catalunya i la resta de territoris de la Corona d'Aragó, veient perillar les seves llibertats tradicionals per les polítiques centralistes borbòniques, reconeixen el pretendent austríac com a rei.

A principis de juliol de 1708, Tortosa es troba en una situació compromesa. Des del maig de l'any anterior la ciutat i la seva demarcació estan sotmeses a atacs continus. Són un punt estratègic clau que cal sotmetre per penetrar a la resta de territori català i arribar a Barcelona, però la ciutat resisteix contra tot pronòstic. Els borbònics veuen necessari sotmetre-la a través d'un setge, que comença el 13 de juny de 1708.

La diferència numèrica és important: al començar el setge, Tortosa comptava amb gairebé 6.500 homes entre tropes de l'arxiduc (anglesos, holandesos, alemanys, portuguesos), els

miquelets i els homes de la milícia de Tortosa, enfront de 28.000 soldats borbònics. Tot i això, la ciutat aguanta gràcies a les seves poderoses defenses i a les maniobres dels miquelets, fusellers de muntanya experts en emboscades i atacs llampec. Després de més d'un any de lluites i un mes de setge, però, la ciutat està esgotada. Amb pèrdues humanes importants, pocs avituallaments i subministres i part de les fortificacions destruïdes, a Tortosa li toca dur a terme un últim acte de valor: lluitar les últimes batalles per mantenir la ciutat. Serà capaç de resistir?

Entre el 20 i el 22 de març, reviu els últims dies del Setge de Tortosa. L'olor a pólvora i les desfilades de tropes tornaran a omplir el carrers de la ciutat per recrear un dels períodes més decisius de la història de Catalunya: la Guerra de Successió. Visita el campament dels miquelets per veure com era el dia a dia d'una ciutat sota setge, descobreix les fortificacions de Tortosa de la mà d'aquells que les van defensar i viu en directe la batalla decisiva que va posar fi a un dels setges més crus del nostre passat.

DIVENDRES 20 DE MARÇ - ELS PREPARATIUS

10.30 h. **CONEIX UN MIQUELET DEL SEGLE XVIII.** Presentació dels Miquelets a les escoles de Tortosa.. Lloc: pl. de l'Absis

19.00.- **TALLER INAUGURAL:** Introducció al segle XVIII, moda i costums. A càrrec de German Domingo i Irina Medvedeva, del grup de recreació Bum. Lloc: Aula didàctica del Museu de Tortosa.

19.30 h.- Conferència inaugural, **EL SETGE DE TORTOSA, LA CONQUESTA D'UNA PEÇA CLAU EN LA GUERRA DE SUCCESSIÓ.** a càrrec d'Aleix Gonzàlez, arqueòleg i historiador. Lloc: Aula didàctica del Museu de Tortosa.

20.30 h. Passi del curtmetratge **VÈNCER O MORIR**, documental que recrea la vida en els camps militars del segle XVIII. Lloc: Aula didàctica del Museu de Tortosa.

DISSABTE 21 DE MARÇ - LA RESISTÈNCIA, VIUREM LLIURES...O MORIREM!

10.45 h. **DEFILADA DEL CONTINGENT MILITAR** de cavalleria i infanteria, i bans de guerra. Recorregut: sortida de la plaça Mossèn Sol, c. de la Mercè, c. de la Rosa, pl. Agustí Querol, c. de l'Àngel, c. St. Blai, c. Teodor Gonzàlez, av. de la Generalitat, c. Dr. Vilà i pl. de l'Ajuntament.

11.30 h. **LECTURA DEL BANS DE GUERRA**, carrers de la zona comercial.

12.00 h. **RECEPCIÓ I REVISTA DE LES TROPES** per part de les autoritats amb salves d'honor. Lloc: pl. de l'Ajuntament

12.30 h. **ATAC FLUVIAL I BATALLA A LA PLATJA**. Les tropes borbòniques prenen posicions a la banda dreta del riu mentre les forces austriacistes intenten evitar-ho. Lloc: platja fluvial de Ferreries.

13.30 h. **DINAR POPULAR A LES AVANÇADES DE SANT JOAN**. Un àpat a les muralles obert a tothom, preu 13€. Reserva prèvia imprescindible al telèfon 977 449 648, whatsapp 607 99 08 36 o a turisme@tortosa.cat.

16.30 h. **VISITA DE LES FORTIFICACIONS** a càrrec de l'enginyer militar. Sortida de la tenda d'oficials de Miquelets de Catalunya, Avançades de Sant Joan.

De 17.00 a 18.15 h. **CAMPAMENTS AUSTRIACISTA I BORBÒNIC**, recreació de la vida civil i militar. Els dos exèrcits estan cara a cara en els moments previs al xoc. Lloc: Pati d'armes de les Avançades de Sant Joan.

De 17.00 h. a 21.00 h. **MERCAT D'ARTESANIA.** Lloc: primer fossar de les Avançades de Sant Joan.

De 17.00 a 18.00 h. **TALLERS INFANTILS I DEMOSTRACIONS** de forja, reclutament i instrucció militar. Lloc: campament de Miquelets de Catalunya, Avançades de Sant Joan.

De 17.00 a 18.00 h. **RONDES DE GUÀRDIA I BAN DE GUÀRDIA.** Lloc: campament de Miquelets de Catalunya, Avançades de Sant Joan.

17.00 h. **TALLER DE VESTUARI DEL SEGLE XVIII.** L'ambaixador de Pere I el Gran, tsar de totes les Rússies, explicarà la indumentària de l'època. Lloc: fossar de la segona Avançada.

17.15 h. **LECTURA DEL BANS DE GUERRA,** carters de la zona comercial.

18.00 h. **RECREACIÓ DEL SETGE DE TORTOSA: PRIMER ASSALT** a les Avançades de Sant Joan en un combat ferotge amb unitats de cavalleria, foc d'artilleria i pirotècnia. Lloc: fossar de la segona Avançada.

19.30 h. **BALL POPULAR D'ÈPOCA** obert a tothom per ballar les danses de l'època amb l'ajuda dels recreadors. Lloc: fossar de la primera Avançada

DIUMENGE 22 DE MARÇ. LA BATALLA FINAL: O VÈNCER....O MORIR!

8.00 h. **TOC DE DIANA** i revista de la tropa. Lloc: Avançades de Sant Joan

De 10.30 a 12.00 h. **CAMPAMENTS AUSTRIACISTA I BORBÒNIC**, recreació de la vida civil i militar. La tensió és màxima, són els moments previs al combat final. Lloc: patí d'armes de les Avançades de Sant Joan.

De 10.30 h. a 14.00 h. **MERCAT D'ARTESANIA**. Lloc: primer fossar de les Avançades de Sant Joan.

De 10.30 a 12.00 h. **TALLERS INFANTILS I DEMOSTRACIONS** de forja, reclutament i instrucció militar. Lloc: campament de Miquelets de Catalunya, Avançades de Sant Joan.

10.30 h. **DE PERE III AL GENERAL ORTEGA, 500 ANYS DE MURALLES DE TORTOSA**. Visita guiada a càrrec de Dídac Gordillo i el brigadier Petit. Sortida de la plaça Menahem Ben Saruq. Organitza: Amics dels Castells i del Nucli Antic i Miquelets de Catalunya.

11.00 h. **LECTURA DEL BAN DE GUERRA**. Lloc: Avançades de Sant Joan

11.15 h. **TALLER COSTUMS I VIDA DE CORT AL SEGLE XVIII**. Lloc: fossar de la segona Avançada.

12.00 h. RECREACIÓ DEL SETGE DE TORTOSA: ASSALT DECISIU amb totes les tropes en una batalla amb cavalleria, foc d'artilleria i pirotècnia. Lloc: fossar de la segona Avançada.

13.00 h. COMBAT FINAL, després d'obrir bretxa l'exèrcit de les Dues Corones, la resistència austriacista lluita a ultrança, esperant desesperats els reforços que mai arribaran. Lloc: fossar de la primera Avançada.

13.30 h. REPRESENTACIÓ DE LA CAPITULACIÓ de la ciutat. Lloc: fossar de la primera Avançada.

DESTACATS

MÉS RECREADORS. Per primera vegada les jornades de recreació històrica del Setge de Tortosa comptaran amb més de 90 recreadors vinguts de diferents parts del país. Diferents batallons de milícia i cavalleria de l'exèrcit borbònic i de les tropes austriacistes, on els miquelets van jugar-hi un paper important, s'enfrontaran per terra i aigua durant tot el cap de setmana.

NOUS ESCENARIS. La batalla fluvial es trasllada d'emplaçament i es celebrarà a la platja de Ferreries. Aquest nou escenari permet practicar unes maniobres militars més espectaculars, ampliar els moviments de combat de les tropes que hi participen i millorar la visió de les formacions de batalla.

COMBATS MÉS INTENSOS. El combat final gaudirà d'una major extensió al repartir-se entre els fossars de la Primera i la Segona Avançada. El punt culminant de les jornades serà aquesta batalla aferrissada i el seu desenllaç, que va transformar completament l'avenir de la ciutat. La firma de la capitulació va significar la pèrdua dels drets i privilegis tortosins, un sistema legal defensat pels procuradors de la ciutat que es mantenia des del temps de la conquesta cristiana al 1148.

UNES JORNADES OBERTES A LA PARTICIPACIÓ. Les jornades han estat dissenyades per a que tothom pugui participar-hi: s'ha augmentat la oferta de activitats i s'han adaptat a tots els públics. S'organitzen tallers infantils, visites guiades pel sistema fortificat i tallers de vestuari i vida de cort. Per primera vegada, a més, la festa vol involucrar a tots els participants a través d'un dinar popular a les Avançades i una mostra de balls populars.

UN VIATGE AL SEGLE XVIII. Tortosa, recuperant el seu antic escut, tornarà a revivre els temps de la Guerra de Successió. Els carrers s'engalanaran amb els emblemes dels bàndols austriacistes i borbònics i, durant tot el cap de setmana, les desfilades militars seran recurrents. A les Avançades de Sant Joan es podrà descobrir com era la vida quotidiana durant el setge i s'organitzarà un mercat d'artesanía.

MENÚS DEL SEGLE XVIII. L'oferta gastronòmica també viatjarà tres-cents anys enrere i molts locals oferiran un menú adaptat a l'època.

